

TAJNIČKI IZVJEŠTAJ HBSD-a ZA 2008. GODINU

PROJEKTI

MEĐUNARODNI PROJEKTI:

"**Conservation of *Eunapius subterraneus*, the only freshwater sponge in the world II**" sufinanciran je u obliku nagrade The Second Rufford Small Grant fundacije The Rufford Maurice Laing, završetak projekta

"**Biodiversity of subterranean fauna of Karlovac County**", financiran od EU u sklopu PHARE 2006 programa

„**Conservation of the Longfingered Bat for the Conservation of Karstic habitat in Croatia**“, sufinanciran je u obliku Continuation Funding Zaklade Whitley Fund for Nature, kao i Državnog zavoda za zaštitu prirode i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost uz preporuku Ministarstva kulture.

Projekt sustavnog istraživanja špilje Vjetrenice u BiH nastavio se u ožujku i kolovozu 2008. godine kroz ekspediciju **Vjetrenica 2007**. U okviru istraživanja koja vodi počasni član društva Ivo Lučić, provodi se projekt **Biospeleološka istraživanja špilje Vjetrenice** (voditelj Roman Ozimec).

OSTALI PROJEKTI:

"**Biospeleološko istraživanje Špilje u uvali Svežanj**", financiran od Općine Kostrena.

"**Vrednovanje i zaštita podzemne faune i špiljskih vrsta šišmiša šireg područja kanjona rijeke Dobre**", financiran od HEP-a

"**Speleološka i biospeleološka istraživanja Parka prirode Papuk**", financiran od PP Papuk

"**Inventarizacija faune i izrada biospeleološkog katastra špilja i jama Parka prirode Učka**", financiran od PP Učka

Projekt "**Trajni monitoring šišmiša u špilji Veternici**", financiran od PP Medvednica

Projekt **Znanstvena analiza podzemnih vrsta s Dodatka II Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore: *Congerius kusceri* i *Leptodirus hochenwartii*** provode se u okviru Natura 2000 projekta.

"**Istraživanja podzemlja otoka Mljeta**" provodi se drugu godinu zaredom, istraživanja financira JU NP Mljet.

Započeo je projekt **"Atlas tipskih lokaliteta podzemne faune Hrvatske"** kao nastavak višegodišnjeg projekta izrade katastra biospeleoloških lokaliteta. Financiraju ga DZZP i Hrvatske vode.

Projekt **"Monitoring migracijskih kolonija špiljskih vrsta šišmiša Parka prirode Vransko jezero"**, financiran od PP Vransko jezero

Projekt **Crvena knjiga špiljske faune Hrvatske** (urednik Roman Ozimec) provodi se kroz 2008. godinu i bit će dovršen 2009. godine.

Projekt **"Trajni monitoring špilje Veternice u Parku prirode Medvednica"** (voditelj Roman Ozimec) je nastavak suradnje s PP Medvednica nakon uspješno odrađenog projekta ekološke analize i inventarizacije podzemne faune špilje Veternica.

Projekt **"Izrada speleološkog i biospeleološkog katastra Varaždinske i Zagorske županije"** (voditelj Roman Ozimec) nastavio se 2008. godine na području Ivanščice i Ravne gore, nakon provedenog istraživanja na području Ravne gore.

Projekt **"Ombla-Paleoombla"** (voditelj Roman Ozimec) financiran od strane DZZPa na području Dubrovačko-neretvanske županije započeo je 2008. godine.

Projekt **"Speleoronilačko istraživanje i izrada trodimenzionalne snimke jame Vrtare male"**, financiran od Grada Crikvenice.

Završen je projekt **"Očuvanje ogulinskih podzemnih voda kroz zaštitu ogulinske špiljske spužvice"** i predan je izvještaj Ministarstvu kulture koje ga je i financiralo.

OSTALA ISTRAŽIVANJA

U sklopu projekta Udruge studenata biologije (BIUS) obavljena su biospeleološka istraživanja u Parku prirode Lastovo, kao nastavak istraživanja iz 2007. godine

Sudjelovanje u studentskom projektu biospeleološke sekcije BIUS Biospeleološka istraživanja Parka prirode Učka financiranom od Studentskog Zbora.

Sudjelovanje na studentskom projektu biospeleološke sekcije BIUS Biospeleološka istraživanja Nacionalnog parka Paklenica.

Sudjelovanje na istraživanju jame **Nevidna voda**, Dinara, BiH, u sklopu ekspedicije organizirane od strane SO Mosor-a, 09.-14.08.2008.

Sudjelovanje na Međunarodnoj speleoronilačkoj ekspediciji Zrmanjin BUK 2008 u organizaciji DDISKF održanoj u srpnju i kolovozu - istraživanje faune šišmiša i faune beskralješnjaka.

Sudjelovanje na projektu HPM-a u istraživanjima čovječje ribice za potrebe Natura 2000 projekta.

Nastavljena su istraživanja faune i ekologije anhiialinih jama. Istraživanja se provode u suradnji s akademikom Franom Kršinićem i znanstvenicima s Instituta Ruđer Bošković.

SUDJELOVANJA NA SIMPOZIJIMA

Sudjelovanje na 3. znanstveno-stručnom skupu *Život, kultura i povijest Kostrene* s predavanjem *Biospeleolška istraživanja na području Općine Kostrene* (Autori: Marko Lukić, Roman Ozimec, Jana Bedek).

Sudjelovanje na XIII Sastanku savjetodavnog vijeća UNEP/Eurobats sporazuma-rujan, Cluj, Rumunjska (Petra Žvorc i Daniela Hamidović).

Hamidović D., Zupan I., Jokić M., Alegro A., Bedek J., Cukrov N., Jalžić B., Ozimec R., Perović F., Popijač A., Štefan A., Žganec K. (2008): The role of the Long-fingered bat, *Myotis capaccinii*, as an indicator species for dinaric karst - bridging the gap between terrestrial and aquatic ecosystems, predavanje, XI Europski simpozij o istraživanjima šišmiša, Cluj-Napoca, Rumunjska, zbornik sažetaka.

Hamidović D., Žvorc P., Kipson M., Cvitanović H., Rnjak G., Bedek J., Ozimec R., Jalžić B., Rade P., Cukrov M., Zupan I., Fressel N., Jalžić V. (2008): Croatian Biospeleological Society - cave dwelling bats research and conservation activities, predavanje, XI Europski simpozij o istraživanjima šišmiša, Cluj-Napoca, Rumunjska, zbornik sažetaka.

Žvorc P., Hamidović D., Kipson M. (2008): Bats of the Vrana Lake Nature Park, postersko priopćenje, XI Europski simpozij o istraživanjima šišmiša, Cluj-Napoca, Rumunjska, zbornik sažetaka.

Žvorc P., Hamidović D., Kipson M. (2008): Monitoring of bats in the Veternica Cave, postersko priopćenje, XI Europski simpozij o istraživanjima šišmiša, Cluj-Napoca, Rumunjska, zbornik sažetaka.

Sudjelovanje na 19. međunarodnom biospeleološkom kongresu u Perthu, Australija (Ozimec, Fabio) uz prikazivanje filma o biospeleologiji Rokine bezdane (DDISKF).

OZIMEC, R. & MARKOVIĆ, D., 2008: Red book of Cave dwelling fauna of Croatia:72, Symposium Abstracts of, Freemantle, Western Australia, 21th-26th September 2008, 109 pp.

Sudjelovanje na 3. međunarodnom Kongresu ekologa Crne gore u Bijeloj kod Herceg Novog (Ozimec)

OZIMEC, R., BEDEK, J. & LUKIĆ, M., 2008: Biodiversity of Cave-dwelling fauna on Biokovo Mt., Central Dalmatia, Croatia: 183, The Book of Abstracts and Programme of 3. International Symposium of Ecologists of the Republic of Montenegro, Hotel Delfin-Bijela, Herceg Novi, 08.-12.10 2008, 196 pp.

Sudjelovanje na Prvom biospeleološkom Simpoziju u BIH, Sarajevo (Ozimec) u okviru kojeg je osnovano Biospeleološko društvo u BIH i održano plenarno predavanje: Biospeleologija Dinarida - pogled na BIH (Ozimec).

Sudjelovanje na okruglom stolu posvećenom zaštiti hrvatske geološke baštine u Međunarodnoj godini Planeta Zemlje (Ozimec, Šincek) koji je održan u Muzejima hrvatskog Zagorja-Muzej evolucije i nalazište pračovjeka Hušnjakovo Krapina.

OZIMEC, R. & ŠINCEK, D., 2008: Speleološki objekti sjeverozapadne Hrvatske i njihov značaj, 30-35, U: Krklec, V. (ur.): Zaštita prirodne baštine - naša zadaća, Zbornik radova s okruglog stola posvećenog zaštiti hrvatske geološke baštine u Međunarodnoj godini Planeta Zemlje, Muzeji hrvatskog Zagorja-Muzej evolucije i nalazište pračovjeka Hušnjakovo Krapina, 1-52, Krapina

Sudjelovanje na znanstvenom skupu Franjo Koščec i njegovo djelo (Ozimec) 14. studenog u Entomološkom muzeju u Varaždinu, u okviru kojeg je održano predavanje: Špilje i špiljska fauna Ravne gore kod Varaždina(Ozimec).

PUBLIKACIJE

- B. Jalžić, 2007. Medvjeda špilja na otoku Lošinju. *Speleolog*, 55, pp 45-55. Zagreb.
- B. Jalžić, 2007. Tamnice, dvije špilje s kamenim vratima. *Speleolog*, 55, pp 56-59. Zagreb.
- B. Jalžić, M. Cukrov, V. Jalžić, H. Bilandžija, 2007. Špilje Sumporače kod Dubrovnika. *Speleolog*, 55, pp 60-67. Zagreb.
- V. Božić, B. Jalžić, 2007. Zagušljiva jama u Lukeša docu. *Speleolog*, 55, pp 112-114. Zagreb.
- K. Miculinić, 2007. Leopardi napustili Vjetrenicu. *Speleolog*, 55, pp 141-142. Zagreb.
- B. Jalžić, 2007. Speleosfera. *Speleolog*, 55, pp 151. Zagreb.
- N. Cukrov, M. Cukrov, B. Jalžić, D. Omanović, 2008. Koncentracije ekotoksičnih metala (Cd, Pb, Cu i Zn) u vodenom stupcu špilje Živa voda na otoku Hvaru. *Subterranea Croatica*, 10, pp 28-32. Zagreb.
- Ozimec, R. (ur.), Alduk, I., Alegro, A., Benček, Đ., Bušelić, S, Cvitanović, A., Dragušica, H., Franić, M., Hrستیć, I., Hršak, V., Jurišić, H. G., Kuluz, Ž., Šabić, V. F., Šunde, S., Tomasović, M.: Biokovo, Graphis, 1-284, Zagreb
- OZIMEC, R., 2008: Šićušni stanovnici krškog podzemlja - Nove vrste špiljskih kornjaša pipalica (Pselaphinae) Nehajski, Kastavski i Jurinčev maherites, *Meridijani*, 15/128:17, Samobor
- HLAVAČ, P., OZIMEC, R. & PAVIĆEVIĆ, D., 2008: Catalogue of the troglobitic Pselaphinae (Coleoptera, Staphylinidae) of the Balkan Peninsula, with a key to genera, *Advances in the studies of the fauna of the Balkan Peninsula-Papers dedicated to the memory of Guido Nonveiller*, Institute for Nature conservation of Serbia, 22:307-328, Belgrade

PAVIĆEVIĆ, D. & OZIMEC, R., 2008: Three new species of the genus *Machaerites* L. Miller, 1855 (Staphylinidae, Pselaphinae) from Croatia, *Advances in the studies of the fauna of the Balkan Peninsula-Papers dedicated to the memory of Guido Nonveiller*, Institute for Nature conservation of Serbia, 22:281-290, Belgrade

M. Lukić & L. Deharveng: Biodiversity and Distribution of Cave Collembola (Hexapoda, Collembola) on Biokovo Mt., Croatia, In: D. Pavičević & M. Perreau. (eds.): *Advances in the studies of the fauna of the Balkan Peninsula - Papers dedicated to the memory of Guido Nonveiller*, Belgrade. 2008

K. Miculinić (2008): **Špilja Galičnjak na otoku Mljetu**. *Subterranea Croatica*, 10, 23-27.

POPULARIZACIJA BIOSPELEOLOGIJE

Izložba **Krško blago Ravne gore** (Ozimec, Šincek, Bedek, Lukić) postavljena je u rujnu 2008. godine u Varaždinu i uz nju je objavljen prikladni deplijan.

Izložba **Karlovačka županije - kolijevka hrvatske biospeleologije** (Ozimec, Cvitanović) postavljena je u prosincu 2008. godine u Karlovcu i uz nju je objavljen poster i stolni kalendar.

U suradnji sa SU Estavela otvorena je izložba "**Podzemni svijet otoka Mljeta**". Izložbu je sufinancirala JU NP Mljet, a autori su H. Bilandžija, B. Jalžić, J. Bedek, T. Dražina, M. Lukić, K. Miculinić, M. Pavlek i D. Perkić.

Predavanja **Podzemna fauna Ogulinskog kraja** (Jana Bedek), **Šišmiši** (Marina Kipson) i **Speleoronjenje** (Vedran Jalžić); 29.02.2008.; Područna škola Zagorje, Prva osnovna škola Ogulin te u sklopu Javne tribine **Novosti iz ogulinskog podzemlja**; 29.02.2008., Ogulin

Predavanja "Živi svijet podzemlja" i "Zaštita podzemlja" na speleološkoj školi HPD SO Željezničara.

Predavanje u skoli SO PDS Velebit (M. Lukic).

Predavanje na Šolti (J. Bedek), u sklopu: **Edukativni seminar "Zaštita riječnih ekosustava i obnovljivi izvori energije" uz praktičnu radionicu samogradnje solarnog sustava** (27.-31.05.2008., *Solarna akademija Zelene akcije, Vela straža, otok Šolta*)

Predavanje **Park prirode Lastovsko otočje - Prirodoslovne vrijednosti Lastova** (Ozimec) u okviru kojeg je predstavljena špiljska fauna otočja održano je 05. svibnja u Kulturnom centru Dubrava u Zagrebu.

Predavanje **Ivanščica i Ravna gora, Dinaridi i Alpe - Fauna špilja SZ Hrvatske** (Ozimec) održano je 12. svibnja u Loboru, Hrvatsko Zagorje.

Predavanje Speleološki i biospeleološki katastar Ravne gore, Županija Varaždinska (Ozimec) održano je 13. svibnja u Filićevom domu na Ravnoj gori te ponovo 10. lipnja na 22. sjednici Županijske skupštine.

Predavanje **Biospeleologija u Hrvatskoj** (Ozimec) održano je 08. listopada u Karlovcu u okviru speleološke škole SO Dubovac.

Predavanje **Skriveno blago spilja i jama Dubrovačko-neretvanske županije** (Ozimec) održano je u 04. studenog u Dubrovniku te u Cavtatu 17. prosinca.

Predavanje **Biospeleologija u Hrvatskoj** (Ozimec) održano je 17. studenog u Kulturnom centru Dubrava u Zagrebu.

Predavanja o šišmišima za osnovne škole u okolici rijeka Krke, Zrmanje i Cetine (Obrovac, Kistanje, Skradin, Hrvace, Vrlika, Sinj) i Speleološkom odsjeku Društva Sv. Mihovil u Šibeniku u sklopu edukacijskog dijela projekta „Conservation of the longfingered bat for the conservation of karstic habitat in Croatia“ te distribucija edukativnih letaka i plakata - svibanj 2008.

Predavanja o biospeleologiji i paleontologiji na speleološkoj školi SU Estavela u Kastvu.

Javna tribina "**Zadnji tren za očuvanje podzemlja**" (Jana Bedek, Krunoslav Mlačak), 17.12.2008., Kamanje

Javna tribina "**Zadnji tren za očuvanje podzemlja**" (Jana Bedek, Krunoslav Mlačak), 18.12.2008., Ogulin

Sudjelovanje na **Europskoj noći šišmiša** u Zagrebačkom zoološkom vrtu - kolovoz 2008.

Sudjelovanje na **Svjetskom danu bioraznolikosti** u JU PP Maksimir 22.svibnja 2008. godine.

Prilog za **HTV1 Dobro jutro Hrvatska** - istraživanja i zaštita dugonogog šišmiša - dva puta - lipanj 2008.

Prilog za **HTV1 Dnevnik 19:30h**: Prilog o istraživanju i zaštiti dugonogog šišmiša - lipanj 2008.

ZAŠTITA PRIRODE

Hrvatsko biospeleološko društvo se aktivno uključilo ili iniciralo rad na zaštiti krških fenomena.

Krajem 2008. je izrađeno stručno mišljenje o štetnom učinku na špiljsku faunu izgradnje HE Ombla (Ozimec), nakon sudjelovanja na više stručnih sastanaka o tom investicijskom projektu.

Sudjelovali smo i u tribina povodom izgradnje željezničke pruge preko Velike Kapele a koja prolazi blizu pojedinih biospeleološki značajnih lokaliteta.